

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 95/16

Luxembourg, 13. september 2016

Sodbi v zadevah C-165/14 Alfredo Rendón Marín/Administración del Estado
in C-304/14 Secretary of State for the Home Department/CS

Pravo Unije ne dopušča niti da se samodejno zavrne dovoljenje za prebivanje državljanu države, ki ni članica EU, ki ima izključno pravico do varstva in vzgoje mladoletnega otroka, ki je državljan Unije, niti da se ga izžene z ozemlja EU le zaradi njegove predkaznovanosti

Zato, da se lahko sprejme ukrep izгона, mora biti ta ukrep sorazmeren in mora temeljiti na osebnem obnašanju državljanu države, ki ni članica EU, pri čemer mora to osebno obnašanje pomeniti resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo za poseg v osnovni družbeni interes države članice gostiteljice

Zaradi predkaznovanosti dveh državljanov držav, ki nista članici EU, so ju organi države članice gostiteljice, ki je država, katere državljanstvo imajo njuni mladoletni otroci, glede katerih izvršujeta pravico do vzgoje in varstva in ki so državljan Unije, obvestili o zavrnitvi izdaje dovoljenja za njuno prebivanje oziroma o odločbi o odpovedi njunega prebivanja. A. Rendón Marín je oče sina s španskim državljanstvom in hčerke s poljskim državljanstvom ter ima glede njiju izključno pravico do varstva in vzgoje. Oba otroka sta vedno živela v Španiji (zadeva C-165/14). CS je mati otroka z britanskim državljanstvom, ki z njo prebiva v Združenem kraljestvu, in ima glede njega izključno pravico do varstva in vzgoje (C-304/14).

Medije se opozarja na dejstvo, da je britansko predložitveno sodišče zaradi varstva koristi otroka CS zadevo C-304/14 vložilo anonimizirano in v zvezi s tem izdalo sklep („Anonymity Order“).

Tribunal Supremo (špansko vrhovno sodišče) in Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (oddelek za priseljevanje in azil višjega sodišča v Londonu, Združeno kraljestvo) sprašujeta Sodišče, ali je predkaznovanost lahko zadosten razlog za to, da se državljanu države, ki ni članica EU, ki ima izključno pravico do varstva in vzgoje mladoletnega državljanu EU, zavrne pravica do prebivanja ali da se mu prebivanje odpove.

Sodišče je z današnjima sodbama razsodilo, da **pravo Unije nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se državljanu države, ki ni članica EU, ki ima izključno pravico do vzgoje in varstva mladoletnega državljanu EU, samodejno zavrne izdaja dovoljenja za prebivanje ali se ga izžene zgolj iz razloga, da je predkaznovan, če mora zaradi te zavrnitve ali izгона otrok zapustiti ozemlje Unije.**

Sodišče je najprej razložilo, da Direktiva o pravici državljanov EU in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja¹ velja za državljane EU in njihove družinske člane, ki se preselijo ali prebivajo v državi članici, ki ni država, katere državljan so. Ta direktiva se zato uporablja za položaj A. Rendóna Marína in njegove hčerke, ki ima poljsko državljanstvo, ne uporablja pa se za položaj A. Rendóna Marína in njegovega sina, ki ima špansko državljanstvo, niti za položaj CS in njenega otroka, ki ima britansko državljanstvo; zadnjenavedena otroka sta namreč vedno prebivala v državi članici, katere državljanstvo imata. Le A. Rendón Marín in njegova hči sta torej upravičena do pravice do prebivanja na podlagi te direktive.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

Sodišče je nato pojasnilo, da imajo v skladu s Pogodbo DEU vse osebe, ki so državljani države članice, status državljan EU. V skladu s tem statusom ima vsak državljan Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic. Sodišče je zato ugotovilo, da imata to pravico sin A. Rendóna Marína in otrok CS, ki sta državljana UE. Sodišče je pojasnilo, da **Pogodba DEU nasprotuje nacionalnim ukrepom, zaradi katerih je državljanom EU lahko preprečeno dejansko izvrševanje pravic, ki so jim podeljene zaradi statusa državljan EU.** Do takega preprečevanja pride, če imata zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje državljanu države, ki ni članica EU, ali izgon takega državljan za posledico, da ga mora njegov otrok, državljan EU, glede katerega ima izključno pravico do vzgoje in varstva, spremljati in torej zapustiti ozemlje Unije.

Vendar je Sodišče pojasnilo, da status državljan Unije ne vpliva na možnost držav članic, da **utemeljijo izjemo** od pravice državljanov EU in njihovih družinskih članov do prebivanja (ne glede na to, ali se ta pravica uveljavlja na podlagi Direktive ali Pogodbe), zlasti iz razlogov **javnega reda ali javne varnosti**. Taka izjema mora spoštovati Listino in **načelo sorazmernosti** ter mora temeljiti na **osebnem obnašanju zadevnega posameznika**, zato da se ugotovi, ali pomeni **resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo za družbo** države članice gostiteljice. Za presojo, ali je ta izjema skladna z načelom sorazmernosti, je treba upoštevati nekatera merila, kot so dolžina prebivanja, starost, zdravstveno stanje, družinske in ekonomske razmere, socialna in kulturna vključenost, obseg vezi zadevnega državljan z državo njegovega izvora in teža kršitve.

Sodišče je v zvezi s položajem A. Rendóna Marína razložilo, da zgolj to, da je bil leta 2005 kazensko obsojen, ne more utemeljiti zavrnitve izdaje dovoljenja za prebivanje, brez presoje njegovega osebnega obnašanja in morebitne nevarnosti, ki bi jo lahko pomenil za javni red in javno varnost.

Poleg tega je Sodišče potrdilo, da v izjemnih okoliščinah **država članica lahko odredi izgon, tako da se sklicuje na izjemo, povezano z ohranjanjem javnega reda in javne varnosti, pri čemer je treba ta pojma razlagati ozko.** Za utemeljitev takega ukrepa je treba **presoditi, ali ob upoštevanju kaznivih dejanj, ki jih je storil državljan države, ki ni članica EU, ki ima izključno pravico do varstva in vzgoje mladoletnega otroka, ki je državljan Unije, njegovo osebno obnašanje pomeni resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo osnovnemu interesu družbe.** V zvezi s tem je treba upoštevati zgoraj navedena merila. Sodišče je odločilo, da mora v primeru CS britansko sodišče konkretno presoditi raven njene nevarnosti in pri tem tehtati med zadevnimi interesi (in sicer načelom sorazmernosti, koristjo otroka in temeljnimi pravicami, spoštovanje katerih zagotavlja Sodišče).

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793